

Egy szerelemmel kezdődött. A fizika tagozatos, jóképű, sportos gimnazista azért kezdett járni az iskola irodalmi színpadára, hogy a közelében lehessen egy szép leánynak. Az énekelni, gitározni is tanuló fiú így a versek világában is felhívhatta magára a figyelmet. A főiskolára azonnal fölveték. Előbb színész, majd rendezői diplomát szerzett, aztán a művészetek doktorává avatták. Tizennyolc éve igazgatja a Pécsi Nemzeti Színházat, négy évadon át volt művészeti vezetője a Nemzet Színházának. Balikó Tamást ormánsági birtokán látogattuk meg.

„Kell egy nyugalmas hely”

Fenyves erdő szegélyezi az egykori vadászházhoz tartozó több hektáros területet Vajszló határában, ahol Balikó Tamás és hároméves kislfia, Benjámín fogad minket. Amerre a szem ellát, frissen nyírt gyep, tuják és borostyán, hátul jókora istálló. A teraszon ülünk le beszélgetni. A kisfiú édesapja ölébe kuporodik – elfáradt, az új siklósi strandon töltötték a délelőttöt.

– Hat éve vettem ezt a birtokot, a házat felújítottam, a környezetét is rendbe kellett hozni, de ma már nem tudnám elképzelni az életem nélküle – meséli házigazdánk. – Pihenni igazán csak itt tudok. A munkám sokszor hetekre-hónapokra másra szólít, ingázom Budapest, Kaposvár és Pécs között, játszom, rendezek, tanítok, színházat igazgatok. Kell egy nyugalmas hely.

– *Szakmai téren mire a legbüszkébb?*

– Két dologra. Amikor három évvel ezelőtt az akkori kormány és kulturális vezetés tisztázatlan és zavaros körülmények között kezelte a budapesti Nemzeti Színház igazgatói posztjára beadott pályázatomat, döntésüket megelőzően a társulat titkos szavazáson, három pályázat közül 31-7-1 arányban mellettem tette le a

voksát, elsöprő többséggel engem akart továbbra is vezetőnek. Ez a momentum azóta is sokszor átsegít a nehéz pillanatokon. A másik, amire rendkívül büszke vagyok, a Pécsi Nemzeti Színház társulata, mellyel az életem, s a szakmám is összefonódott. A prózai tagozatot 18 évnyi munkával alakítottam, formáltam,

neveltem olyanná, amilyenné mára vált. Rengeteg fiatal színészünk, akiknek korábban a tanára is lehettem, ide kötődik, s azt a művészi nyelvet beszéli, amibe az én ízlés- és elvárásrendszerem ugyancsak beleivódott. A POSZT 10 évéből 9-szer voltunk jelen a fesztiválon és 8 díjat kaptunk, méghozzá a kiemelt alkotói kategóriákban. Szerintem ez nem rossz eredmény.

– *Kellő fizikai kondíció is szükséges e sokirányú tevékenységhez, de a sport mindig is jelen volt az életében.*

– A gimnáziumban versenyszerűen öttusáztam, s ennek nagy hasznát vettem a főiskolán, ahol minden magyar színész kaszkadőr-mestere, Pintér Tamás Oroszlán fölfigyelt rám, és filmekbe is hívott. Nagy megtiszteltetésnek éreztem, hogy befogadtak maguk közé, és sokat dolgozhattam velük. A tenisz kiskorom óta jelen van az életemben, igazi hobbimmá vált. Ami pedig a lovakat illeti, emlékszem, gyermekkoromban Pécs belvárosába lovas kocsival hozták a szódát. Ahogy meghallottam a közeledésüket, majd' megőrültem az izgalomtól, ezeknek az állatoknak a megjelenése afféle misztikus élmény volt számomra, ami elindította bennem az irántuk

való rajongást. Az öttusával ez a szenvedélyem elmélyült, ma pedig itt a birtokon együtt élek a lovaimmal.

– *Tekintsünk kicsit messzebbre! Milyen távoli országokban járt?*

– Sokfelé. Első feleségemmel, Hegyi Barbarával szafariztunk Afrikában, de eljutottam Mexikóba és Los Angelesbe is, Dél-Amerikába, Buenos Airesbe pedig egy reklámfilm-forgatás révén kerültem. Sydneybe családi vonal vezet, két unokatestvérem él ott, akiket édesanyámék neveltek a születésem előtt. Egzotikus helyekre, például Thaiföldre vagy a Seychelleszigetekre nem vágyom, de Japánba nagyon szeretnék eljutni, az az ország és kultúra rendkívül vonz.

– *Ahol jár, megkóstolja a helyi ízeket?*

– Persze. Nemrég Toscanában töltöttünk pár napot, és Heilmann Zoltán szekszárdi borász barátom kalauzolásával felkerestünk híres borászatokat. Béreltünk egy családi házat, az erkélyéről egész Toscana elének tárult. Imádom az olasz konyhát, ott egy sima spagettinek is egészen más íze van, mint itthon, mert mások a fűszerek, más ízű a paradicsom, a sajt. De a világon a legjobb kacsasültet az Ormánságban készítik. Egyszer egy idős házaspár látott vendégül. Életemben nem ettem oly fenséges falatokat. Kérdeztem, hogyan készül? Beszózom, fi-

am, és beteszem a tepsibe – hangzott a válasz.

– *A hazai tájakat mennyire ismeri?*

– Szinte minden országrészben éltem-dolgoztam hosszabb-rövidebb ideig, s ilyenkor bebarangolom a környéket, ha sokadszor járok ott, akkor is, mert a változás is érdekel. Gyönyörű, igazán gyönyörű vidékeink vannak. Én már inkább lelki utakra vágyom, ami felfrissít, kikapcsol, átmos. Itt, az Ormánságban például órákon át lehet lovagolni anélkül, hogy egy villanyoszlopot látnék. A teljes Bibliát le lehetne forgatni ezen az érintetlen tájon.

Ekkor, mintha csak megérezték volna, hogy róluk van szó, Boglárka, Leila és Kaviár porfelhőt rúg a kárámban, lábaiknál fekete puli köröz. Az eddig szótlan Benjáminnak is megered a nyelve: „*Van egy kutyánk, Mazsola, és egy fekete cicánk. Neki nincs neve*” – mondja, s már szalad is az istálló felé. Édesapja felemeli, így tudja megsimogatni kedvencei fejét. „*Jól van, Bogi, jól van*” – mondogatja, s a ló örömmel veszi kis gazdája dicséretét. Megvannak a fotók, elköszönünk. Benjámin még megmutatja ügyességét az udvari famászókán, s mialatt búcsút veszünk a ház urától, a kisfiú egy szál vadvirággal tér vissza. Miközben átadja, szája szegletében mosoly rejtőz. Ovis lányok, készüljetek!

LEJEGYZTE: CSATÓ ANDREA

FOTÓK: M. A – M. N.

A művésztől az életig

A XX. század nemzetközi hatású művészeti iskoláját, az 1919–1933 között Németországban működött Bauhaust magyar származású (köztük pécsi kötődésű) alkotók és mestereik munkássága tükrében mutatja be „A művésztől az életig” – Magyarok a Bauhausban című kiállítás, mely a kultúrfóvárosi évad kiemelt rendezvényeként nyílt meg Pécsen, a Janus Pannonius Múzeum Káptalan utca 4. szám alatti épületében. A tizenhat gyűjteményből összeválogatott, több mint ötszáz műalkotást felvonultató, nagyszabású bemutató a berlini Bauhaus Archívummal együttműködve valósult meg. A négy milliárd forint biztosítási értékű műtárgy-együttes október 24-ig hétfő kivételével 10–18 óráig várja az érdeklődőket.

További információ:
www.bauhaus.jpm.hu

Pécsi séták

Az Alexandra Kiadó gondozásában látott napvilágot Nagy János Ádám és Ledniczky Livia: Pécsi séták című kötete, mely nem hagyományos értelemben vett útleírás vagy útikönyv. A szerzőpáros több mint egy éven keresztül járta Pécs utcáit, épületeit és múzeumait, és személyes élményeikkel együtt rögzítették mindazokat a kulturális emlékeket és tudásanyagot, amit kutatómunkájuk során sikerült feltárniuk. „*Nagyon különös, bizsergető érzés volt belekezdeni a város történelmének, sajátosságainak a feltárásába – vallják –. Lassanként, ahogy egyre mélyebbre ástunk a város történetében, úgy vált egyre érdekesebbé is a feladat. Izgalmas volt folyamatában látni Pécs évezredes fejlődését, és követni, hogy a századok során miként változott a város. Sétáink alatt azonban nem csak a régen letűnt világgal foglalkoztunk. Legalább olyan érdekes, különleges volt találkozni a mai pécsi emberekkel is. Ez a könyv azzal a céllal készült, hogy az olvasó számára bizonyítsuk: Pécs mindig is Európa egyik igazán sajátos, különös hangulatú, kultúráját gazdagon ötvöző, egyedi városa volt.*”